

آثار معیت با امام چیست و چگونه ابعاد مختلف زندگی ما را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد؟

Mentazer Mentazer

آثار معیت با امام؛ همراهی با امام چگونه ما را به مقام محمود می‌رساند؟

وقتی سخن از آثار معیت با امام به میان می‌آید، از ثمرات پیوندی سخن می‌گوییم که می‌تواند زندگی ما را از پایین‌ترین و طبیعی‌ترین سطوح به قله‌های معنویت، سعادت و رضایت الهی رسانده و ما را به کمال انسانی‌مان نزدیک کند. هیچ رابطه‌ای در عالم، مانند ارتباط با ولیّ خدا و همراهی و معیت با او، این چنین اثرگذار و تحول‌آفرین نیست.

صرف‌نظر از اینکه ما آگاهانه برای رسیدن به آثار و نتایج کاری هدف‌گذاری کنیم یا بدون توجه به اثر و نتیجه، تنها قصد انجام آن را داشته باشیم، هیچ عملی بی‌اثر نخواهد ماند. هر کاری، کوچک یا بزرگ، نتایجی در پی دارد و این نتایج به همان اندازه که عمل دارای ارزش بوده یا فاقد اهمیت باشد، ارزش و جایگاه خاص خود را خواهند داشت. درست مانند بذری که در خاک کاشته می‌شود و صرف نظر از خواست کشاورز، مسیر طبیعی خود را طی کرده و در نهایت میوه یا ثمره‌ای به بار خواهد آورد.

هرچه کاری که انجام می‌دهیم عظیم‌تر باشد و از ارزش بالاتری برخوردار باشد، نتیجه و اثر والاتری در پی دارد. همان‌گونه که در درس‌های گذشته نیز به آن اشاره کردیم، یکی از بزرگ‌ترین و عظیم‌ترین کارها در مسیر رسیدن ما به هدف خلقتمان، رسیدن به جایگاه و مرتبه معیت و همراهی با امام است.

امام نه صرفاً یک شخصیت تاثیرگذار تاریخی یا اجتماعی، بلکه عالی‌ترین مظهر خداوند در عالم هستی و نظام خلقت است. آیینه‌ای تمام‌نما از اسماء و صفات الهی که مهربانی، علم، عدالت و سایر اسماء خداوند را به کامل‌ترین وجه جلوه داده و شباهت، نزدیکی و سنخیت با او ما را به شباهت با الله می‌رساند. از همین رو دستیابی به معیت امام نه تنها یک انتخاب معنوی، بلکه عمیق‌ترین و ارزشمندترین نتیجه‌ای است که می‌توان از مسیر زندگی و تلاش‌های انسانی انتظار داشت و البته آثار معیت با امام هم طبیعتاً در زمره

ارزشمندترین کارها قرار خواهند گرفت. ما در این درس قصد داریم تا به آثار مادی و معنوی رسیدن به معیت امام در زندگی بپردازیم.

آثار رسیدن به معیت

رسیدن به همراهی و معیت با امام شرافتی است که بیش از همه موجب لذت بخش فوق‌عقلی ما خواهد شد، اما آثار معیت با امام تنها شامل جنبه الهی وجود ما نشده و زندگی مادی ما را نیز مستقیماً تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ ما در ادامه به مرور مهمترین این آثار خواهیم پرداخت:

رسیدن به آرامش

در اطراف ما کم نیستند افرادی که علی‌رغم برخورداری از آسایش، از شاخصه‌های سعادت مانند شادی و آرامش بی‌بهره بوده و طبیعتاً به همین دلیل نیز از لذت بردن از زندگی خود محرومند. اما رسیدن به شادی و آرامش عمیق و پایدار نیز به خودی خود حاصل نشده و از نزدیکی با منبع این آرامش یعنی وجود مطلق و بی‌نهایت خداوند حاصل می‌شود.

قطعاً رسیدن به جایگاه مودت و در پی آن معیت با امام مستلزم تحمل سختی‌های مسیر و هزینه کردن از کمالات چهارگانه و پایینی وجود خود است که طبیعتاً فشارهایی را برای ما به همراه دارد. اما تنظیم حرکت بر مبنای اهداف و تقدیرات عالی‌ترین تجلی خداوند و تلاش برای تحقق این اهداف سبب می‌شود تا تحمل این فشارها برای ما آسان گردد.

حرکت در راستای تحقق برنامه‌های امام به قدری حساس بوده و نیازمند سرعت و سبقت است که فضایی برای ناراحتی و غم‌های بخش‌های طبیعی برای ما باقی نمی‌گذارد. لحظه‌ای غفلت در این مسیر سبب فاصله با تدبیرات و تقدیرات امام شده و همین میزان از فاصله ما را به غم، فساد، گرفتاری و مشکلات و دغدغه‌های طبیعی مبتلا می‌کند.

خستگی‌ناپذیری

داشتن رویکردی بر مبنای مودت و معیت با امام قطعاً ما را به نشاط بالاتر، هدف‌گذاری دقیق‌تر و خروجی بالاتری در امور زندگی خواهد رساند و به افزایش قدرت و نشاط ما در مسیر منجر خواهد شد. رسیدن به رابطه‌ای عمیق با اهل بیت به عنوان خانواده حقیقی منجر به تغییر نگاهمان به زندگی و مشکلات خواهد شد؛ زیرا در این صورت دیگر سختی‌ها به جای مانع، در حکم پلی برای رشد و نزدیکی بیشتر ما به محبوب خواهند بود؛ نه با خستگی و بی‌حالی از پا خواهیم افتاد، نه تنبلی و بی‌حوصلگی می‌تواند ما را متوقف کند و نه حتی توجیهات بیهوده، وسوسه‌های دیگران و حمله‌های شیطان در دل ما اثر می‌گذارد؛ زیرا پشتیبانی معنوی اهل بیت و خانواده حقیقی‌مان همچون سپری محکم، اراده ما را استوار ساخته و به ما قدرتی مضاعف در تحمل سختی‌ها و خستگی‌ها می‌دهد.

طبیعتاً فردی که افق دید خود را با اهداف بالاتر و جهان شمولی تنظیم کرده و خود را بخشی از برنامه و هدف عظیم امام در نجات انسان‌ها و به سعادت رساندن آن‌ها می‌بیند، در تراز این هدف حرکت کرده و به راحتی از پا نمی‌افتد.

تنظیم رفتار

تنظیم رابطه با امام، همراهی با او و تنظیم خواسته‌ها و اولویت‌ها با شریف‌ترین مخلوق خداوند سبب می‌شود که ما در تصمیمات و انتخاب‌ها در ابعاد مختلف زندگی با دقت بیشتری عمل کنیم؛ در واقع شأن خانواده آسمانی خود را نیز در نظر گرفته و خود را با استانداردها و لازمه‌های معیت با امام هماهنگ کنیم. واضح است که لازمه همراهی با امام در اولین قدم نیازمند صداقت ما در این معیت است. چه بسا افرادی که علی‌رغم داشتن یک ظاهر دینی موجه و پایبندی به شریعت، در عمل با امام سنخیتی نداشته و با شاخصه‌های همراهی با امام فاصله زیادی دارند؛ اگر فردی در ظاهر به نماز، روزه، درس و بحث‌های دینی،

یا حتی فعالیت‌های اجتماعی و مذهبی مشغول باشد، اما در هیچ یک از این اعمال پیوندی با ولی خدا نداشته باشد، عمری را بدون ارتباط با متخصص سپری کرده است.

داشتن وجهه و ظاهری مذهبی، عبادات فراوان و حتی تلاش‌های علمی یا اجتماعی؛ اگر به محوریت امام و همراهی با او ختم نشود، نه تنها نقش مثبتی در زندگی ابدی ما ایفا نکرده که ما را از حقیقت خود دور می‌کند؛ زیرا حقیقت دین در اتصال به امام و زندگی در سایه او گره خورده است.

انسانی که از این رابطه غفلت ورزیده و به کمالات محدود خود پردازد، هرچند خود را مذهبی بداند، از مسیر اصلی جدا مانده و عمر خویش را صرف حاشیه‌ها نموده است؛ زیرا تنها در سایه معرفت و مودت نسبت به امام است که اعمال ما ارزش و جهت واقعی پیدا می‌کنند.

هم درجه شدن با امام

اصلی‌ترین اثر معیت و همراهی با امام را می‌توان رسیدن به جایگاهی در درجه معصوم یا رسیدن به مقام محمود دانست؛ کماینکه در زیارت عاشورا رسیدن به چنین مقامی را از خدا طلب می‌کنیم^۱. رسیدن به این درجه به معنای بزرگ شدن در حد و اندازه معصومی است که تجلی‌گر تمامی اسماء و صفات خدا بوده و شبیه‌ترین فرد به الله محسوب می‌شود؛ پس هم درجه شدن با معصوم نیز مستلزم شباهت به او و کسب اسماء و صفات الهی است. جایگاهی که هرگز به سادگی به دست نیامده و حاصل هم راستا شدن با خواسته‌ها و دغدغه‌های امام است و زندگی در این تراز قطعاً بدون تغییر در سبک زندگی و معیت با امام در انتخاب‌ها، ارتباط‌ها، رفتار و افکار ممکن نیست.

بزرگ شدن در اندازه اهل بیت (علیهم‌السلام) لزوماً به معنای علم‌اندوزی یا انجام اعمال دینی در بالاترین مقیاس نیست، بلکه به این معناست که در مختصات زندگی خود، به گونه‌ای در مسیر انسانیت و کمال رشد کنیم که رفتار و نیتمان بازتابی از صفات اهل بیت (علیهم‌السلام) و سیره آنان بوده و نوع نگاه ما به مسائل و شیوه برخورد

^۱ وَأَسْأَلُهُ أَنْ يُبَلِّغَنِي الْمَقَامَ الْمُحْمَدَ لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ

ما با ابتلائات از جهان‌بینی آن‌ها نشأت بگیرد؛ در حقیقت لازمه رسیدن به مقام محمودی که از آثار معیت با امام ناشی می‌شود، حرکت به سوی انجام اعمال درست و با کیفیتی است که اگرچه بنا به مختصات زندگی هریک از ما متفاوت هستند، اما متناسب با مسیر انسانی و هدف خلقت ما تنظیم شده و در نهایت به شباهت ما با الله منجر می‌شوند.

ما در این مقاله آثار معیت با امام را بررسی کردیم؛ گفتیم که معیت با امام به عنوان شبیه‌ترین موجود به الله نیازمند برگزیدن یک سبک زندگی متناسب با دغدغه‌های امام، الویت‌ها و تقدیرات او خواهد بود. آثار معیت با امام نه تنها جنبه الهی و غیرمادی وجود ما را تحت تاثیر خود قرار داده و پلی برای رسیدن ما به بزرگترین شرافت یا مقام محمود خواهد بود، بلکه جنبه مادی و دنیایی وجود ما را نیز در بر گرفته و ما را به آرامش و خستگی ناپذیری می‌رساند.